

Δελτίο Τύπου

Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 2008

Ομιλία Υπουργού Ανάπτυξης Κυρίου Χρήστου Φώλια σε Συζήτηση με θέμα «Γέφυρες και Οδοί από τους Παραγωγούς στους Καταναλωτές» στο πλαίσιο του 19^{ου} Συνεδρίου του Χάρτη Ενέργειας

Κύριε Πρόεδρε, Κυρίες και Κύριοι,

Θα ήθελα, να μοιραστώ κάποιες σκέψεις μαζί σας, ως μια εισαγωγή στο θέμα της συζήτησής μας «Γέφυρες και Οδοί από τους Παραγωγούς στους Καταναλωτές».

Ξεκινώντας από τη γενική παραδοχή της, αντικειμενικά, μεγάλης σημασίας που έχει στον σύγχρονο κόσμο η ενεργειακή ασφάλεια, αξίζει να επισημανθούν με έμφαση οι δύο βασικές συνισταμένες της:

Πρώτον, η επάρκεια ενεργειακών πόρων και δεύτερον η ανάγκη για διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας αλλά και των οδεύσεων των ενεργειακών προϊόντων. Ουσιαστικά δηλαδή, τη διαδρομή και τη διαδικασία που ενώνει το σημείο παραγωγής με τον τελικό αποδέκτη και τον καταναλωτή.

Στο σύγχρονο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, η ενεργειακή ασφάλεια αποτελεί προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη των εθνικών οικονομιών και άρα υψίστης σημασίας προτεραιότητα για τις κυβερνήσεις. Οι πολιτικές τους λοιπόν προσανατολίζονται ολοένα και περισσότερο προς την εξασφάλιση επαρκών ενεργειακών αποθεμάτων για την τροφοδότηση των ενεργοβόρων οικονομιών.

Δεδομένης δε, της αυξανόμενης ζήτησης και της ταυτόχρονης μείωσης των ενεργειακών αποθεμάτων του πλανήτη, αντιλαμβανόμαστε ότι στη σύγχρονη γεωπολιτική σκηνή, η ενεργειακή επάρκεια και ασφάλεια καθορίζει εν πολλοίς την ισχύ ενός κράτους και τη θέση του στο διεθνές σύστημα.

Επιπροσθέτως, τα ενεργειακά ζητήματα συμπεριλαμβάνονται πλέον στα θέματα εθνικής και ανθρώπινης ασφάλειας. Είναι επομένως φυσικό, ότι η ενεργειακή πολιτική καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την εξωτερική πολιτική των σύγχρονων κρατών. Με άλλα λόγια τα «ενεργειακώς ισχυρά» κράτη διαθέτουν συγκριτικό πλεονέκτημα με το οποίο μπορούν να διαπραγματευθούν προς όφελός τους.

Βεβαίως, αυτό δε σημαίνει ότι τα κράτη – καταναλωτές δεν διαθέτουν δικλίδες. Ως γνωστόν οι τιμές της αγοράς καθορίζονται από την προσφορά όσο και από τη ζήτηση. Για να λειτουργήσει όμως η ενεργειακή αγορά προς όφελος των καταναλωτών από τη μια και για να αποφέρει λογικά κέρδη στους παραγωγούς από την άλλη, θα πρέπει, όπως σε κάθε αγορά, να τηρούνται κάποιες προϋποθέσεις: Να υπάρχει απελευθέρωση της διεθνούς αγοράς, ώστε αυτή να λειτουργεί απρόσκοπτα. Να υπάρχουν συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού για την αποφυγή μονοπωλιακών και ολιγοπωλιακών καταστάσεων. Να υπάρχει ένα σαφές και αυστηρό πλαίσιο κανόνων λειτουργίας της αγοράς καθώς και θεσμοθετημένα όργανα για την εποπτεία της, ώστε να εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση η νομιμότητα των συναλλαγών.

Σε αυτό το πλαίσιο οι Διεθνείς Οργανισμοί Ενέργειας και ειδικότερα, ο Χάρτης Ενέργειας συμβάλλουν καθοριστικά προς την επίτευξη αυτών των στόχων.

Η εξασφάλιση ενεργειακής επάρκειας καθώς και η ασφαλής και απρόσκοπτη τροφοδοσία των αγορών με ενεργειακά προϊόντα υπήρξαν βασικοί στόχοι της δημιουργίας του Χάρτη.

Κομβικό σημείο για την επίτευξη τους είναι η διαφοροποίηση των πηγών και των οδεύσεων που ακολουθούν τα ενεργειακά προϊόντα μέχρι να φτάσουν στο κράτος-καταναλωτή. Η διαφοροποίηση ισχυροποιεί την ασφάλεια και το γεγονός αυτό παρέχει εγγυήσεις τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους καταναλωτές.

Κυρίες και Κύριοι,

Σε μια εποχή που η προώθηση της ασφάλειας σε όλα τα επίπεδα αποτελεί παγκόσμια αξία και αρχή, η συμβολή διεθνών πρωτοβουλιών και συλλογικών προσπαθειών, όπως αυτή του Χάρτη Ενέργειας, συμβάλλουν τα μέγιστα στη δημιουργία ενός κανονιστικού πλαισίου.

Υπό αυτό το πρίσμα, το πλαίσιο λειτουργίας του Χάρτη Ενέργειας αναδεικνύεται σε χρήσιμο εργαλείο διασφάλισης της ειρήνης, σταθερότητας και ανάπτυξης. Η διαρκής συνεργασία, η συμμετοχή και η διαβούλευση, η ενθάρρυνση και η ενδυνάμωση συνεργιών, εξασφαλίζει τόσο την σταθερή λειτουργία της παγκόσμιας αγοράς ενέργειας όσο και την αποτελεσματική προετοιμασία για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις στον ενεργειακό τομέα σε παγκόσμια κλίμακα. Και πρέπει αυτές τις νέες προκλήσεις να τις δούμε όχι ως κάτι που μας κάνει να τρομάζουμε, αλλά ως έναυσμα για να προετοιμάζουμε απαντήσεις.

Απαντήσεις

- Στις κλιματικές αλλαγές που απαιτούν πολιτικές περιορισμού της περιβαλλοντικής ρύπανσης, χρήση νέων τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας και επανατοποθέτηση των βιομηχανικών επενδύσεων προς αυτή την κατεύθυνση.

- Στην ανάγκη αύξησης των επενδύσεων σε όλο το φάσμα του ενεργειακού κλάδου, από την παραγωγή και τη μεταφορά ως την κατανάλωση και τις υποδομές. Επίσης υπάρχει ανάγκη βελτίωσης του επενδυτικού κλίματος σε ότι αφορά την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και ευρύτερα της λεγόμενης «πράσινης οικονομίας».
- Στην ανάγκη βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας, που αποσκοπεί στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων για το περιβάλλον, την αύξηση της ενεργειακής επάρκειας και την ενδυνάμωση του βιομηχανικού ανταγωνισμού, με όρους ποιότητας και ευθύνης απέναντι στο κοινωνικό σύνολο.
- Στην ενίσχυση της εμπορικής δραστηριότητας, η οποία απαιτεί την υιοθέτηση κανόνων για την απρόσκοπτη μεταφορά και διαμετακόμιση ενεργειακών προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα όλων των εμπλεκομένων μερών, των παραγωγών, των διαμετακομιστικών κέντρων και των καταναλωτών.
- Στις αλλαγές της παγκόσμιας αγοράς και τις επιπτώσεις τους στις τιμές. Οι αυξομειώσεις στη ζήτηση και την προσφορά, καθώς και η τάση υψηλής αστάθειας των τιμών των ενεργειακών προϊόντων επηρεάζουν τη συνολική σταθερότητα της παγκόσμιας αγοράς και έχουν άμεσες επιπτώσεις στην καθημερινότητα των πολιτών όλου του κόσμου.

Οι απαντήσεις σε πολλές από αυτές τις προκλήσεις, δίνονται μέσα από τις διαδικασίες του Χάρτη Ενέργειας. Η Ελλάδα, ως κράτος – μέλος που έχει επικυρώσει την Συνθήκη του Χάρτη Ενέργειας, βρίσκεται σε πλήρη εναρμόνιση με τους κανόνες του.

Ταυτόχρονα ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε συνεννόηση με τους Ευρωπαίους εταίρους της, συμμετέχει στην προσπάθεια απελευθέρωσης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της Ε.Ε. και υιοθετεί την πολιτική ενεργειακής ασφάλειας της Ένωσης.

Η ελληνική Κυβέρνηση και το Υπουργείο Ανάπτυξης, ακολουθούν μια εξωστρεφή ενεργειακή πολιτική, βασισμένη στη σύναψη στρατηγικών συνεργασιών. Αυτή είναι μια ξεκάθαρη στρατηγική επιλογή, την οποία υπηρετούμε με ειλικρίνεια, συνέπεια και υπευθυνότητα. Προωθούμε μεθοδικά και με δυναμισμό τη σύναψη συμφωνιών ενεργειακής συνεργασίας με στρατηγικούς εταίρους. Σεβόμαστε τη βασική αρχή του Χάρτη Ενέργειας, μη κάνοντας διακρίσεις και προχωράμε σε όλες τις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις για να διασφαλίσουμε τη λειτουργία της ελεύθερης αγοράς και την εισροή ξένων επενδύσεων. Ενισχύουμε τις επενδύσεις στον ενεργειακό τομέα δημιουργώντας υποδομές, αλλά και θέσεις εργασίας.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να αναφερθώ επιγραμματικά σε κάποιες σημαντικές συμφωνίες:

- Η Διακρατική Συμφωνία Ελλάδας – Τουρκίας – Ιταλίας που αφορά στη δημιουργία διαδρόμου μεταφοράς φυσικού αερίου από τις χώρες της Κασπίας προς τη Δυτική Ευρώπη. Ήδη λειτουργεί ο ελληνοτουρκικός αγωγός και ακολουθεί η επέκτασή του προς την Ιταλία. Ο Αγωγός Διασύνδεσης ITGI (Inter connector Turkey – Greece – Italy) αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για την εξωτερική ενεργειακή πολιτική της κυβέρνησης, αλλά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ολοκλήρωση του ITGI θα καλύψει τη συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση των δυτικο-ευρωπαϊκών χωρών.

- Άλλη μια πολύ σημαντική στρατηγική συνεργασία επετεύχθη φέτος στις 29 Απριλίου, με την υπογραφή της Διακρατικής Συμφωνίας μεταξύ Ελλάδος και Ρωσίας η οποία αφορά την κατασκευή αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου που θα αποτελέσει τμήμα του πολύ σημαντικού ενεργειακού project South Stream.
- Επίσης υπογράψαμε την Τριμερή Διακρατική Συμφωνία μεταξύ Ελλάδας, Βουλγαρίας και Ρωσίας για την κατασκευή του αγωγού μεταφοράς πετρελαίου «Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολη». Σκοπός του αγωγού είναι η μεταφορά αργού πετρελαίου στις διεθνείς αγορές. Το έργο μετά και τη σύσταση της Διεθνούς Εταιρείας που αναλαμβάνει την κατασκευή και τη διαχείρισή του μπαίνει στην τελική του ευθεία. Πρόκειται να αποτελέσει συμπληρωματική δίοδο μεταφοράς πετρελαίου μέσω των στενών του Βοσπόρου και αναμένεται να βοηθήσει στη μείωση του περιβαλλοντικού ρίσκου και στην αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας στην ευρύτερη περιοχή.
- Εκτός από το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο, ανιχνεύοντας νέες τάσεις και μελλοντικές ανάγκες στον ενεργειακό τομέα, η Ελλάδα προωθεί δυναμικά τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και δημιουργεί το κατάλληλο κλίμα για την προσέλκυση διεθνών επενδύσεων στον τομέα των ΑΠΕ.
- Η αξιοποίηση των τεχνολογιών Εξοικονόμησης Ενέργειας αποτελεί επίσης επιλογή πρώτης προτεραιότητας με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη.
- Επιπρόσθετα, έντονη είναι η βούλησή μας για ανάπτυξη των διεθνών ηλεκτρικών διασυνδέσεων της χώρας. Στόχος είναι η εξέλιξη της Ελλάδας σε κόμβο διακίνησης ηλεκτρικής ενέργειας στην περιοχή των Βαλκανίων. Γι' αυτό και προωθούμε τα απαραίτητα έργα για τη διασύνδεση των χωρών της Βαλκανικής Χερσονήσου.

Είναι σαφές ότι λαμβάνουμε πολύ σοβαρά υπόψη τις ευθύνες μας απέναντι στους πολίτες μας, στους εταίρους μας στη διεθνή κοινότητα. Εργαζόμαστε συστηματικά για την ανάδειξη της χώρας μας ως ασφαλούς και αξιόπιστου διαμετακομιστικού κέντρου ενέργειας.

Κυρίες και Κύριοι,

Είμαι βέβαιος πως όλοι όσοι βρισκόμαστε σε αυτή την αίθουσα, συμφωνούμε πάνω σε κάποιες κρίσιμες διαπιστώσεις.

Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από μεγάλες προκλήσεις και κινδύνους. Η διαχείριση τους θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό, όχι μόνο την πορεία της διεθνούς οικονομίας, αλλά και το μέλλον της ανθρωπότητας.

Συνειδητοποιώντας τη σοβαρότητα των περιστάσεων, αντιλαμβανόμαστε την αναγκαιότητα για ανάληψη συλλογικών δράσεων σε διεθνές επίπεδο. Στηρίζουμε τη διεθνή συνεργασία σε πλαίσια όπως ο Χάρτης Ενέργειας. Δουλεύουμε για την καθιέρωση όλο και περισσότερων σταθερών «γεφυρών» και «διαύλων» ανάμεσα σε προμηθευτές και καταναλωτές.

Οι ενεργειακές συνεργασίες συμβάλλουν τα μέγιστα σε ένα καλύτερο αύριο με οφέλη για όλους, για τις οικονομίες και τους λαούς. Ήδη έχουν γίνει πολλά. Μπορούν να γίνουν ακόμη περισσότερα. Ιδιαίτερα, σήμερα, στο μέσον της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης, οι προκλήσεις είναι μεγάλες. Ακόμη πιο μεγάλες, όμως, είναι και οι ευκαιρίες. Και σ' αυτές πρέπει να επενδύσουμε.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η συνέχιση του εποικοδομητικού διαλόγου, η ανάπτυξη δεσμών αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Διότι μόνον έτσι θα διασφαλίσουμε το μέλλον που αξίζει να ζήσουν και οι επόμενες γενιές.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.